

let at faae Omkostningerne til at rentere; og imidlertid maa Lurinerne fortsætte med deres Telegrafsering paa privat Bekostning. Altsaa Staten anlægger 3 Linier, om hvilke det vistnok er meget tvivlsomt, hvorvidt de ville betale sig. Det har ganske vist ikke faa Stort at betyde, og jeg har blot villet fremhæve denne Ting, fordi det vækker en vis Uvillie hos Beboerne, naar de se det. De vare meget vel tilfredse, da jeg gav dem Forklaringen af, hvorfor deres Linie ikke kunde blive overtaget iaar af Staten, og det gjør mig derfor ondt, at de ikke ere tagne med i Betragtning ved Forslaget om de tre andre Liniers Anlæg. Der er hos vore Koffardmænd en underlig Tanke, nemlig den, at fordi de ikke have en særlig Repræsentant i de lovgivende Forsamlinger, blive deres Interesser noget sat til Side, og det gjør mig ondt, hvis en saadan Tanke skulde fæste Rod hos dem. Staten har, som sagt, megen Fordeel af denne Linie, og det vilde derfor være mig hjært, om man engang kunde komme til en Overenskomst om at afløse denne eneste private Telegrafstation ved en Overtagelse fra Statens Side.

Jagd: Jeg skal kun i faa Minuter gjøre Krav paa Tingets Opmærksomhed i Anledning af Vædringsforslaget under Nr. 38 angaaende Bevillingen til Fremme af Træplantning og Anlæg af Haver i Vestjylland. Hvad der er udtalt af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) saavel som af de ærede Medlemmer for Solbæk Amts 3die Valgkreds (Tauber) og fra Lemvig (Naberg) kan jeg i det Væsentlige tiltræde. Jeg skal dertil kun fremkomme med nogle yderligere Bemærkninger. Jeg maa være fuldstændig enig med det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds i, at det ikke er den fortrinnsfulde Interesse ved disse Træplantninger, som man har havt for Die her. Det er virkelig for Enhver et gladeligt Syn at se, at vore Bøndergaardene og Hølligerne omkring paa Landet i den sidste Menneftaalder ere blevne forfjønede og forbedrede i en overordentlig høi Grad; men jeg tror ikke at overdrive Sagens Betydning, naar jeg siger, at smukke Haver og Træplantninger omkring Gaardene ere i enhver Henseende et ligesaa opmuntrende Syn som selve Gaardenes Forfjønelse og Forbedring. (Madjen: Hør!). Det er en Sagtagelse, som jeg ikke er ene om, at der, hvor Beboerne bestrænge sig med saaledes at bygge og frede om Hjemmet, udøver det en meget betydningsfuld Indflydelse paa deres moralske Udvikling. (Madjen: Hør!) Det er muligt, at det ærede Medlem, som siger disse Hør, har liden Sands for Sligt. (Madjen: Hør!) — det ærede Medlem stadfæster det nu selv — men jeg vil dog haabe, at der i det danske Folkething altid vil være Repræsentanter for Folket, som virkelig lægge Vægt paa, at der tages tilbørligt Hensyn til denne Side af Folkets Udvikling. Man

vil næsten overalt finde, at, naar Beboerne lægge Vægt paa at frede og bygge om Hjemmet og forfjønne Omgivelserne, der udvikler der sig tillige en ganske anderledes Kjærlighed til Hjemmet, end hvor Sligt ikke er Tilfældet. Det er en af de Ting, som meget ofte har gjort mig ondt at se, med hvilken Lethed vor Landbefolkning kan forlade Fædreens Gaarde i Egne af Lande, hvor man har set den samme Familie i 5—6 Slegtled bebo den samme Gaard. Jeg kjender en Bondegaard, som henved 200 Aar har været uafbrudt i den samme Families Besiddelse, og det virkelig gode Grundlag for Fædrelandskjærligheden er netop Kjærligheden til det Hjem, hvor Fædrene have boet. Jeg har allevegne fundet, at, hvor en Familie paa denne Maade byggede og frede om Hjemmet enten ved Plantager eller ved Haver eller Egnende og pnslede om og syslede med Hjemmet, der faar det en Betydning for deres Hjerte, som er meget mere værd end Anvendelsen af større eller mindre Pengesummer. Derfor siger jeg, at jeg og vistnok Mange med mig, have fundet, og jeg tror, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds har stadfæstet det Samme, at denne Bekjæftigelse med Hjemmet har en høi Grad af moralsk Betydning for selve Befolkningens Udvikling. Men, bortset derfra, er den danske Naturs Forfjønelse ikke noget underordnet Spørgsmaal for mig. Naar der under gunstige Aaringer erhverves store Midler og Indtægter til Forbedring af Befolkningens Velvære, maa det undersøges, hvortil de anvendes og paa hvilken Maade de indvirke paa Folkets Velvære. Jeg tør tillade mig at tro, at de ringe Midler, der anvendes paa den Maade, som her er Gjenstand for Omtale, i langt højere Grad ere frugtbringende end, hvad der anvendes i saamange andre Retninger. Jeg er derfor ikke alene glad ved dette Forslag, men tillige beredt til med mange Gange større Summer, efterhaanden som der bliver Brug for denne, at støtte denne Sag. — En anden Sag, som jeg ved samme Leilighed skal tillade mig at omtale, er, at jeg, ligesom forresten ogsaa den ærede foregaaende Tale, skal anbefale Høvedselskabet som de rette Mænd til at bringe denne Sag til Udførelse. Det er jo en bekjendt Sag, at de Erfaringer, der gjennem Forstvidenskaben indhentes i visse Egne af Landet, ere mange Gange fuldstændig uanvendelige i andre Egne. Vel har ogsaa vort Forstvesen Leilighed til at indhente gode Erfaringer i denne Retning ved de Plantager, som det har i Jylland; men de lokale Forhold ere ikke allevegne saadanne, at disse Erfaringer kunne overføres umiddelbart derpaa, og det er da Høvedselskabet, der allerede i en lang Aarrække har bestrægt sig med disse Plantager og som saadanne Jordbundsforhold og saadanne klimatiske Forhold, som her er Tale om, der med den største Sikkerhed og Erfaring kan